

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 121g/2025

privind excepția de neconstituționalitate a articolului 25 alin. (2) din Legea nr.
544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului

(eliberarea din funcție a judecătorului)

CHIȘINĂU
19 martie 2026

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Liuba ȘOVA, *președinte de ședință*,
dlui Sergiu LITVINENCO,
dlui Ion MALANCIUC,
nei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA, *judecători*,
cu participarea nei Emilia Cazacu, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 27 mai 2025,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 19 martie 2026, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 25 alin. (2) din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, ridicată de dl Mihail Cojocaru, parte în dosarul nr. 3d-4/2023, pendinte la Curtea Supremă de Justiție.
2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de un complet de judecată de la Curtea Supremă de Justiție format din nele Stela Procopciuc, Oxana Parfeni și dl Vladislav Gribincea, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe rolul Curții Supreme de Justiție sunt în examinare trei cauze de contencios administrativ conexe într-un singur dosar, intentate la cererile de chemare în judecată depuse de dl Mihail Cojocaru împotriva Consiliului Superior al Magistraturii. Acestea se referă la anularea unor acte administrative individuale defavorabile emise de Colegiul disciplinar în privința dlui Mihail Cojocaru, prin care i-au fost aplicate sancțiuni disciplinare sub formă de avertisment și de eliberare din funcție.
4. În cadrul examinării cauzei, dl Mihail Cojocaru a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului 25 alin. (2) din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului.
5. Printr-o încheiere din 18 aprilie 2025, Curtea Supremă de Justiție a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesizat Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

6. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 116 Statutul judecătorilor

„(1) Judecătorii instanțelor judecătorești sunt independenți, imparțiali și inamovibili, potrivit legii.

(2) Judecătorii instanțelor judecătorești se numesc în funcție, în condițiile legii, până la atingerea plafonului de vârstă, de către Președintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii. Președintele Republicii Moldova poate respinge o singură dată candidatura propusă de către Consiliul Superior al Magistraturii.

[...]”

7. Prevederile relevante ale Legii nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului sunt următoarele:

Articolul 25 Eliberarea judecătorului din funcție

„[...]”

(2) **Eliberarea judecătorului din funcție se face prin hotărâre a Consiliului Superior al Magistraturii.** Judecătorul se consideră eliberat din funcție de la data indicată în cererea de demisie, dacă aceasta este acceptată de Consiliul Superior al Magistraturii, de la data indicată în hotărârea de eliberare din funcție sau, după caz, de la data atingerii plafonului de vârstă.

[...]”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

8. Autorul excepției susține că eliberarea din funcție a judecătorului printr-o hotărâre a Consiliului Superior al Magistraturii, fără emiterea unui decret al Președintelui Republicii Moldova în acest sens, afectează inamovibilitatea și independența judecătorilor. În viziunea sa, de vreme ce numirea judecătorului implică emiterea unui decret prezidențial, aceeași procedură trebuie să fie respectată și la eliberarea din funcție.

9. De asemenea, autorul a criticat modul de aplicare în timp a Legii cu privire la statutul judecătorului și a modificărilor aduse acesteia susținând că i-a fost aplicată retroactiv o versiune ulterioară a legii. În opinia sa, această aplicare retroactivă a legii este nejustificată, deoarece dispozițiile privind numirea și eliberarea din funcție a judecătorilor nu sunt de ordin procedural, ci sunt materiale.

10. Prin argumentele sale, autorul sesizării susține că norma contestată contravine articolului 116 alin. (1) și (2) din Constituție.

B. Aprecierea Curții

11. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

12. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea cu privire la statutul judecătorului, ține de competența Curții Constituționale.

13. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de către dl Mihail Cojocaru, parte în dosarul nr. 3d-4/2023, pendinte la Curtea Supremă de Justiție. Astfel, Curtea constată că sesizarea este formulată de subiectul căruia i s-a acordat acest drept pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

14. Obiectul excepției îl constituie articolul 25 alin. (2) din Legea cu privire la statutul judecătorului. Aceste prevederi nu au constituit anterior obiect al controlului de constituționalitate.

15. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză în care se examinează concomitent trei cereri depuse de dl Mihail Cojocaru împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea unor acte administrative individuale care au condus la eliberarea sa din funcția de judecător. Curtea admite că dispozițiile contestate sunt relevante pentru soluționarea cauzei în fond, fiind susceptibile de aplicare de către instanța de judecată.

16. Curtea notează că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental. Astfel, Curtea va analiza, prin prisma argumentelor autorului sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental (a se vedea DCC nr. 174 din 7 decembrie 2023, § 20).

17. Deși nu invocă drepturi fundamentale, în argumentele sale, autorul excepției susține că prevederea contestată ar fi contrară independenței și inamovibilității judecătorului, precum și rolului Președintelui Republicii Moldova în numirea judecătorului, prevăzute la articolul 116 alin. (1) și (2) din Constituție.

18. Curtea notează că articolul 116 alin. (1) și (2) din Constituție stabilește că judecătorii instanțelor judecătorești sunt independenți, imparțiali și inamovibili. Aceștia se numesc în funcție, în condițiile legii, până la atingerea plafonului de vârstă, de către Președintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii. Președintele Republicii Moldova poate respinge o singură dată candidatura propusă de către Consiliul Superior al Magistraturii.

19. Având în vedere cele menționate mai sus, din argumentele sesizării, Curtea nu identifică o contradicție cu dispozițiile conținute de articolul 116 alin. (1) și alin. (2) din Constituție.

20. În subsidiar, Curtea observă că într-o opinie preliminară referitoare la proiectul de lege cu privire la modificarea Constituției Ucrainei Comisia de la Veneția a menționat că, deși încurajează rolul ceremonial al Președintelui țării la numirea în funcție a judecătorilor, consideră că la eliberarea din funcție acest rol nu este justificat. După numire, orice legătură între judecător și organele politice ar trebui întreruptă, fără a lăsa loc niciunui tip de intervenție din partea puterii legislative sau executive, nici măcar simbolică. În plus, necesitatea unui act prezidențial ulterior deciziei organului de autoadministrare de revocare a unui judecător ar întârzia procesul de eliberare din funcție și ar putea genera riscuri de blocaj (a se vedea CDL-PI(2015)016, 24 iulie 2015, § 27-28).

21. Totodată, Curtea observă că autorul sesizării formulează argumente referitoare la modul de aplicare a legii în timp, competență care revine prin natura sa instanțelor de judecată. Cu referire la acest aspect, Curtea a reținut în repetate rânduri că interpretarea și aplicarea legii în situații concrete excedează controlului de constituționalitate și reprezintă o competență a instanțelor de judecată (a se vedea DCC nr. 107 din 29 august 2023, § 20; DCC nr. 32 din 18 aprilie 2024, § 24).

22. Pe baza celor menționate *supra*, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, pe baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 27 alin. (3) lit. d), alin. (4) lit. d), 37 alineatele (1) și (2), 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

D E C I D E:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 25 alin. (2) din Legea cu privire la statutul judecătorului, ridicată de dl Mihail Cojocaru, parte în dosarul nr. 3d-4/2023, pendinte la Curtea Supremă de Justiție.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte de ședință

Liuba ȘOVA

*Chișinău, 19 martie 2026
DCC nr. 47
Dosarul nr. 121g/2025*